

## ΤΟ ΑΓΙΟ ΜΥΡΟ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ



Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος Α΄ κατά τόν ἐνθρονιστήριό λόγο του (2 Νοεμβρίου 1991) εἶχε δηλώσει τόν καθγιασμό νέας ποσότητος Ἁγίου Μύρου κατά τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα τοῦ 1992 καί μέ δική του πρωτοβουλία ἐξεδόθη καί κυκλοφόρησε κατά τήν περίοδο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς τοῦ 1992 ἕνα πολύ ἀξιόλογο ἀφιερωματικό τευχίδιο, στό ὁποῖο καταγράφεται ἕνα σύντομο ἱστορικό σημεῖωμα πού ἀφορᾷ τό Ἅγιο Μύρο καθώς καί ἡ Ἱερά Ἀκολουθία Καθγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου, ἡ ὁποία ἄρχεται τήν Κυριακή τῶν Βαΐων καί περατοῦται τήν Ἁγία καί Μεγάλη Πέμπτη στό πάνσεπτο Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο.

Ἐκεῖνο τό σύντομο ἱστορικό σημεῖωμα περί τοῦ Ἁγίου Μύρου στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐπαυξημένο καί μέ περισσότερα στοιχεῖα ἀπό τόν γράφοντα, ἔχει ὡς ἐξῆς: «Στήν Ὁρθόδοξη κατ' Ἀνατολᾶς Ἐκκλησία, τό Ἅγιο Μύρο καθγιαζεται γιά νά χρησιμεύσει κατά τήν τέλεση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Χρίσματος ὡς ὁρατό σημεῖο τῆς μεταδόσεως τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου καί τελεταρχικοῦ Πνεύματος πρὸς τούς Βαπτιζομένους.

Κατά τούς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ μετάδοση τῶν χαρισμάτων τοῦ Παναγίου Πνεύματος πρὸς τούς βαπτιζομένους γινόταν ὑπό τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων διά τῆς «ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν», ὅπως περιγράφεται μέ σαφήνεια στό σχετικό χωρίο τῶν «Πράξεων τῶν Ἀποστόλων», ὅπου ἀναφέρεται: «Ἀκούσαντες δέ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτούς τόν Πέτρον καί Ἰωάννην· οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περί αὐτῶν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· οὐπω γάρ ἦν ἐπ' οὐδενί αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δέ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τό ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καί ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον». (Πράξ. 8, 14-17).

Όταν όμως οι ανά την Οικουμένη Έκκλησίες έπληθύνθησαν και ο αριθμός των βαπτιζομένων αύξήθηκε σοβαρώς, ώστε να καθίσταται αδύνατη ή «δι' επιθέσεως των χειρών» των Αγίων Αποστόλων μετάδοση των χαρισμάτων σε τόσους πολυαρίθμους Βαπτιζομένους, εισηχθη στην Έκκλησία ή «δι' άγιου Μύρου χρίσις» (χρίσμα), ή όποία ως ιεροτελεστική πρακτική αντικατέστησε πλήρως την «δι' επιθέσεως των χειρών» μετάδοση των χαρισμάτων του Άγιου Πνεύματος. Πάντως, τό πιθανότερο είναι ότι ή αντικατάσταση αυτή έλαβε χώρα κατά την λεγομένη περίοδο των Αποστολικών χρόνων, όπως συγκεκριμένα καταγράφει ο Άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης: «Αντί γάρ τής επιθέσεως των χειρών τοϋτο δέδοται υπό των Αποστόλων τοϊς έν Χριστῶ Βαπτιζομένοις».

Η χρήση του Άγιου Μύρου στην Έκκλησία εισηχθη κατά μίμηση σχετικής πράξεως στην Παλαιά Διαθήκη: «Και έλάλησε Κύριος προς Μωϋσην λέγων· και σύ λάβε ήδύσματα τό άνθος σμύρνης εκλεκτής πεντακοσίους σίκλους και κινναμώμου εύώδους τό ήμισυ τούτου διακοσίους πενήκοντα και καλάμου εύώδους διακοσίους πενήκοντα και ίρεως πεντακοσίους σίκλους του άγιου και έλαιον έξ έλαιών ειίν και ποιήσεις αυτό έλαιον χρίσμα άγιον, μύρον μυρεψικόν τέχνη μυρεψοϋ. Έλαιον χρίσμα άγιον έσται». (Εξ. 30, 22-25).

Στό διάβα των αιώνων, περί του άγιου Μύρου άπαντώνται και οι έξής όνομασίες: «έλαιον εύχαριστίας», «έλαιον χρίσεως», «χρίσμα», «χρίσμα εύχαριστίας», «χρίσμα έπουράνιον», «μυστικόν χρίσμα», «μύρον», «Θεϊον μύρον», «μύρον μυστικόν», «μέγα μύρον», «άγιον και μέγα μύρον». Σήμερα, γενικῶς χρησιμοποιεϊται ο όρος «Άγιον Μύρον».



Τό Άγιο Μύρο έτοιμάζεται έξ έλαίου, οϊνου και άλλων εύωδών ούσιων, τά όποϊα συμβολίζουν τά ποικίλα χαρίσματα του Άγιου Πνεύματος των όποϊων δέκτης καθίσταται ο χριόμενος Χριστιανός. Η παλαιότερα ιστορική πηγή «περί τής ύλης του μύρου» και ο άρχαιότερος κατάλογος των προς παρασκευή και έψηση αυτού χρησιμοποιουμένων συστατικών, ο όποϊος διασώζεται μέχρι και σήμερα, άνάγεται στό Η' αιώνα. Βέβαια, στό διάβα των αιώνων ο αριθμός των συστατικών ειδών ποικίλλει από έποχή σε έποχή. Στό Οικουμενικό Πατριαρχεϊο ύφίσταται έπίσημος «Κα-

τάλογος τῶν εἰδῶν τῶν ἀρωμάτων μέ τά ὁποῖα συντίθεται τό Ἅγιο Μύρο, ὁ ὁποῖος ἀριθμεῖ 57 εἶδη.

Πληροφορίες γιά τόν τρόπο ἐψήσεως ἢ καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου κατά τούς πρώτους αἰῶνες τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐλλείπουν παντελῶς. Ἡ παλαιότερη σχετική πληροφορία ἀναφέρεται στήν Ἀποστολική Παράδοση τοῦ Ἱππολύτου. Νεώτερες διατάξεις περί καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου περιελήφθησαν στό ἐν χρήσει ἔντυπο Μεγάλο Εὐχολόγιο καί στό Εὐχολόγιο τοῦ Γκόαρ. Στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο κατά τόν 10<sup>ο</sup> αἰῶνα καί στίς ἀρχές τοῦ παρόντος αἰῶνος κατεβλήθησαν ιδιαίτερες προσπάθειες πρός ἀναθεώρηση τῆς μέχρι τότε ἐν χρήσει διατάξεως καί ἀκολουθίας καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου καθώς καί ἀνασυντάξεως νέας ἀκολουθίας καθαγιασμοῦ. Σχετικές ἀκολουθίες ἐξεδόθησαν ἐντύπως κατά τά ἔτη 1890, 1912 καί 1960.

Σύμφωνα πρός τήν ἀκολουθούμενη στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τυπική διάταξη παρασκευῆς καί καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου, κατά τήν Κυριακή τῶν Βαΐων, ὁ Πατριάρχης, μετά τήν Δοξολογία, εὐλογεῖ τόν Ἄρχοντα Μυρεψό (ἐπικεφαλῆς τοῦ Σώματος τῶν λαϊκῶν μυρεψῶν) καί αὐτούς πού θά συνεργήσουν στήν ἔψηση τοῦ Ἁγίου Μύρου καί ὡς μυρεψοί φέρουν λευκοῦς ποδήρεις χιτῶνας, καί ἐπιθέτει στόν Ἄρχοντα Μυρεψό τό ἐκ λευκῆς μετάξης λέντιο.

Τήν Ἁγία καί Μεγάλη Δευτέρα, μετά τήν Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, ὁ Πατριάρχης, ὀδεύομενος ἀπό τούς Ἀρχιερεῖς καί τά μέλη τῆς Πατριαρχικῆς αὐλῆς, προσέρχεται στό ρεπισμένο Κουβούκλιο (Μυροφυλάκιο), τό ὁποῖο εὐρίσκεται πλησίον τοῦ πανσέπτου Πατριαρχικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ὅπου εὐρίσκονται οἱ πρός ἔψηση τοῦ Ἁγίου Μύρου λέβητες, καί εὐλογεῖ τήν ἔναρξη τοῦ κύκλου τῶν ἱερῶν τελετῶν γιά τόν καθαγιασμό τοῦ Ἁγίου Μύρου διά τῆς τελέσεως ἀγιασμοῦ. Ἀκολουθῶς ραντίζει μέ τό ἀγιασμένο ὕδωρ (ἀγιασμό) τά παρασκευασθέντα ὑλικά καί τά πρός χρήση σκεύη καί τούς λέβητες. Τό ἴδιο πράττει καί μέ τό δοχεῖο τοῦ οἴνου. Ἐπειτα λαμβάνει τό κἀνιστρο τῶν ἀρωμάτων καί τῶν ἀνθέων καί ρίπτει ἐξ αὐτῶν ἐντός τῶν λεβήτων, εὐλογόντας τό καθένα ἀπό τά συγκεκριμένα συστατικά εἶδη «Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ἐν συνεχείᾳ, κρατώντας ἀναμμένη λαμπάδα ἄπτει σέ καθένα λέβητα τά τεθειμένα τεμάχια παλαιῶν ἱερῶν εἰκόνων, πού εἶναι μεμιγμένα μετά φρυγάνων. Ἀκολουθῶς, ὁ Πατριάρχης ἀναγινώσκει κάποια κεφάλαια ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Τό ἴδιο πράττουν οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Ἱερεῖς καί οἱ Διάκονοι. Ἡ τάξη αὐτή τῶν ἀναγνωσμάτων ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλη τήν ἡμέρα τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης καί Μ. Τετάρτης. Στό μεταξύ, ὁ Ἄρχων Μυρεψός καί οἱ τεταγμένοι «Κοσμήτορες Μυρεψοί» ἐξακολουθοῦν νά ἀναδεύουν μέ εὐλάβεια καί προσοχή τό ἔλαιο, τόν οἶνο, τά ἄνθη καί τά ἀρώματα πού εὐρίσκονται μέσα στούς λέβητες.

Τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τρίτῃ, μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, ὁ Πατριάρχης προσέρχεται καὶ πάλι στό Μυροφυλάκιο, ὅπου ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ μνημονεύει τὰ ὀνόματα ὄλων ἐκείνων οἱ ὅποιοι προσφέρουν τὰ συστατικά εἶδη, τὰ χρήματα καὶ τὴν προσωπική τους ἐργασία γιὰ τὴν παρασκευὴ τοῦ Ἁγίου Μύρου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως καὶ τῆς Μνημονεύσεως τῶν ὀνομάτων, ὁ Πατριάρχης ἐμβάλλει στοὺς λέβητες καὶ τὸν ὑπόλοιπο οἶνο, τὸ ἔλαιο, τὰ ἀρώματα καὶ τὰ ἄνθη. Ἐπειτα δὲ ἀρχίζει ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων, ὅπως καὶ κατὰ τὴν προηγουμένη ἡμέρα.

Τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τετάρτῃ, μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, ὁ Πατριάρχης προσέρχεται καὶ πάλι στό Μυροφυλάκιο καὶ μετὰ ἀπὸ σύντομη Ἱεροτελεστία, ἐμβάλλει στοὺς λέβητες τὸ ροδέλαιο καὶ τὸν μόσχο καὶ τὰ ὑπόλοιπα εὐώδη ἔλαια. Ἐντὸς τῆς ἡμέρας συντελεῖται ἡ «ἔψησις» τοῦ Ἁγίου Μύρου καὶ προπαρασκευὴ πάντων τῶν σχετικῶν. Ὑπὸ τῶν Κοσμητόρων Μυρεψῶν ἐκκενουῖται ἀπὸ τοὺς λέβητες τὸ ἐψημένο Μύρο στὰ προετοιμασμένα δοχεῖα, ἀφοῦ ἔχει ἀποσταχθεῖ καὶ καθαρθεῖ, καὶ στή συνέχεια τίθεται καὶ πάλι στοὺς κεκαθαρμένους ἐπιμελῶς λέβητες, «τῆς ὑποστάθμης φυλασσομένης χάριν τῶν εὐλαβῶν Χριστιανῶν». Ἐπειτα ὁ Πατριάρχης εἰσέρχεται καὶ πάλι στό Μυροφυλάκιο καὶ ἐγγεῖ τὰ εὐώδη ἔλαια. Ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων μέχρι καὶ τὴν ὥρα τοῦ Μεγάλου Εὐχελαίου.

Τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, τὴν πρωΐα, μετὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου στό Πατριαρχικὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, στό ὁποῖο ἀπὸ τὴν προηγουμένη ἡμέρα μεταφερθέντα παραμένουν τὰ δοχεῖα τοῦ ἐψημένου Μύρου, καὶ ἀφοῦ ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἀμφίεσις τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων, ἄρχεται, ἐν λιτανείᾳ, ἡχούντων τῶν Πατριαρχικῶν κωδῶνων, ἡ πρὸς τὸν πάνσεπτο Πατριαρχικὸ ναὸ κάθοδος ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου. Κατὰ τὴν κάθοδο ὁ Πατριάρχης κρατεῖ μικρὰ μυροθήκη, ὁ Α΄ τῆ τάξει Ἀρχιερεὺς ἀλάβαστρο, τὸ ὁποῖο περιέχει Προηγιασμένο Ἅγιο Μύρο (Ἅγιο Μύρο ἀπὸ προγενέστερο καθαγιασμό), ὁ Β΄ τῆ τάξει Ἀρχιερεὺς ἀλάβαστρο, στό ὁποῖο περιέχεται Μύρο, τὸ ὁποῖο ἀκόμη δὲν καθαγιασθεῖ. Οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς κρατοῦν μικρὰ ἀργυρὰ δοχεῖα, τὰ ὁποῖα περιέχουν Μύρο ἐκ τοῦ πρὸς καθαγιασμό παρασκευασθέντος. Εἰκοσιτέσσερις Ἀρχιμανδρίτες κρατοῦν, ἕνα καὶ ἕνα, τὰ δώδεκα μεγάλα ἀργυρὰ δοχεῖα, τὰ ὁποῖα περιέχουν τὸ πρὸς καθαγιασμό Μύρο. Τοποθετοῦνται περίξ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Τὰ μικρὰ ἀργυρὰ δοχεῖα τοποθετοῦνται ἐπὶ εὐπρεπισμένης τραπέζης ὀπισθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἐνῶ τὰ δύο ἀλάβαστρα τίθενται ἐπὶ τῆς Ἁγίας Προθέσεως, καὶ μετὰ τὴν Μεγάλῃ Εἴσοδο ὁ Πατριάρχης θέτει τὰ δύο ἀλάβαστρα ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης.

Περί τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησι «Καὶ ἔστι τὰ ἐλέη τοῦ Μεγάλου Θεοῦ», σὲ γονυκλισία τοῦ συμπροσευχομένου

λαοῦ, ὁ Πατριάρχης καθαγιάζει τὸ Ἅγιο Μύρο ἀναγινώσκοντας τίς εἰδικές εὐχές πού προβλέπονται στήν τυπική διάταξη. Μετά τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, κατὰ τὴν ἰδίᾳ τάξη καὶ ἐν λιτανεῖα μεταφέρεται τὸ καθαγιασμένο Ἅγιο Μύρο ἀπὸ τὸν Πατριαρχικό ναὸ στό Πατριαρχικό Μυροφυλάκιο, ὅπου ὁ Πατριάρχης πρῶτος ἐγγέει «ἐν τοῖς πίθους» τὸ Ἅγιο Μύρο πού περιέχεται στὰ μικρὰ ἀργυρὰ δοχεῖα καὶ ἔπειτα οἱ Πρεσβύτεροι τὸ καθαγιασμένο Μύρο ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀργυρὰ δοχεῖα. Γίνεται ἡ ἀπόλυση καὶ ἡ ὅλη τελετὴ ἐπισφραγίζεται μέ τὸ πολυχρόνιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ὁ Καθαγιασμός τοῦ Ἁγίου Μύρου τελεῖται μόνον ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων καὶ ποτέ ἀπὸ τοὺς Πρεσβυτέρους. Ἡ ἐν προκειμένῳ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σταθερὰ καὶ ὁμόφωνη. Προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου, ἐνῶ ἡ παράδοση αὐτὴ ὡς πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους παραμένει ἀμετακίνητη, μεταβάλλεται ὡς πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους, καθὼς τὸ κοινὸ δικαίωμα πάντων τῶν Ἐπισκόπων περιέρχεται σταδιακὰ στοὺς Ἐπισκόπους ἐπισημοτέρων Ἐκκλησιῶν, δηλαδή στοὺς Πατριάρχες, τέλος δέ μόνον στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη. Ἐνῶ δηλαδή ἕκαστος Ἐπίσκοπος δικαιούται νὰ καθαγιάζει τὸ Ἅγιο Μύρο «ἀρχιερατικῶ δικαίῳ», δέν δικαιούται νὰ πράττει τοῦτο «ἐκκλησιαστικῶ δικαίῳ».

Φαίνεται ὅτι τρία εἶναι τὰ κυριώτερα αἷτια, τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν στὸν περιορισμὸ τοῦ δικαιώματος γιὰ τὸν καθαγιασμὸ τοῦ Ἁγίου Μύρου κατ' ἀρχὰς μὲν στοὺς «Πρώτους» ἐκάστης Ἐκκλησιαστικῆς Περιφέρειας, ἐν συνεχείᾳ δέ στὸν ἐκάστοτε Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη: α) Ἡ σπανιότητα τῶν εἰδῶν καὶ ἡ δυσχέρεια στήν παρασκευὴ τοῦ Ἁγίου Μύρου ὑφ' ἐκάστου Ἐπισκόπου, β) Ἡ ὀλοένα καὶ περισσότερο αὐξουσα ἔξαρση τοῦ «Πρώτου» ἢ προκαθημένου ἐκάστης εὐρυτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Περιφέρειας, καὶ γ) Ἡ ἰδιάζουσα θέση, τὴν ὁποία κατὰ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐλάμβανε ἔναντι τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁ μητρικὸς δεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τίς ἐπὶ μέρος Ἐκκλησίες τῶν λαῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐδέχθησαν τὴν χριστιανικὴ πίστη ἀπὸ τοὺς Ἱεραποστόλους αὐτῆς.

Στὴν πραγματικότητα, ἡ συγκέντρωση αὐτὴ τοῦ δικαιώματος γιὰ τὸν καθαγιασμὸ τοῦ Ἁγίου Μύρου στό Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο δέ ἔχει τὴν ἔννοια ἐξαρτήσεως καὶ ὑποταγῆς τῶν ἐπιμέρους Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἀπτό καὶ ὀρατὸ σημεῖο ἐνότητος καὶ δεσμοῦ τῶν κατὰ τόπους Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, σημεῖο τὸ ὁποῖο τυγχάνει ἀπαραίτητο, ὄχι πρὸς ἔξαρση τῆς θέσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν Ὁρθοδοξία, ἀλλὰ πρὸς ὑπαρξὴ κάποιου αἰσθητοῦ σημείου ἐνότητος τοῦ συγκροτήματος τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Πάντως, στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, Ἅγιο Μύρο, καθαγιάζουν σήμερα, πλὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ τὰ Πατριαρχεῖα Μόσχας, Βελιγραδίου καὶ Βουκουρεστίου.

Όπως ἐλέχθη καί στήν ἀρχή, τό Ἅγιο Μύρο χρησιμεύει πρωτίστως καί κυρίως στήν τέλεση τοῦ μυστηρίου τοῦ Χρίσματος, τό ὁποῖο παρέχεται εὐθύς μετά τό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, ἀποτελεῖ ὅμως ἰδιαίτερο καί διακεκριμένο Μυστήριον σέ σχέση μέ ἐκεῖνο τοῦ Βαπτίσματος. Διά τοῦ μυστηρίου τοῦ Χρίσματος, κατά τήν διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μεταδίδονται στούς Βαπτιζομένους οἱ δωρεές καί τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τό Ἅγιο Μύρο χρησιμοποιοῦται ἐπίσης γιά τήν χρίση τῶν ἑτεροδόξων καί «πεπτωκότων», οἱ ὁποῖοι προσέρχονται μετανοοῦντες στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, στά ἐγκαίνια τῶν ἱερῶν Ναῶν, γιά τήν καθιέρωση τῶν Ἁγίων Τραπεζῶν, τήν καθιέρωση ἱερῶν ἀντιμνησίων, καθώς καί γιά τήν χρίση εἰκόνων, κωδῶνων καί ἄλλων ἱερῶν σκευῶν, τά ὁποῖα προορίζονται γιά τήν τέλεση τῆς Θείας λατρείας. Ἄλλοτε ἐχρησιμοποιοῦτο καί γιά τήν χρίση τῶν Ὁρθοδόξων Βασιλέων καί Αὐτοκρατόρων κατά τήν στέψη τους ἀπό τῆς ἐποχῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Φωτίου τοῦ Α΄ τοῦ Μεγάλου.

Ἄξιο μνείας εἶναι τό γεγονός ὅτι κατά τόν παρελθόντα αἰῶνα, Ἅγιο Μύρο καθαγιασθήκε στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, κατά τά ἔτη:

- 1) 1903, Πατριαρχοῦντος Ἰωακείμ τοῦ Γ΄,
- 2) 1912, Πατριαρχοῦντος Ἰωακείμ τοῦ Γ΄,
- 3) 1928, Πατριαρχοῦντος Βασιλείου τοῦ Γ΄,
- 4) 1939, Πατριαρχοῦντος Βενιαμίν τοῦ Α΄,
- 5) 1951, Πατριαρχοῦντος Ἀθηναγόρου τοῦ Α΄,
- 6) 1960, Πατριαρχοῦντος Ἀθηναγόρου τοῦ Α΄,
- 7) 1973, Πατριαρχοῦντος Δημητρίου τοῦ Α΄,
- 8) 1983, Πατριαρχοῦντος Δημητρίου τοῦ Α΄.

Ὁ Καθαγιασμός τοῦ Ἁγίου Μύρου θεωρεῖται ὡς Ἐκκλησιαστικό καί Πνευματικό γεγονός σημειώσεως καί μνείας ἄξιο. Οἱ Πατριάρχες, οἱ ἀξιωθέντες νά καθαγιασούν Ἅγιο Μύρο, θεωροῦσαν αὐτό τό γεγονός ὡς ἰδιαιτέρα πρὸς αὐτούς εὐνοία τῆς Θείας Πρόνοιας, δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εὐλογία Κυρίου. Στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, κατά τούς μετὰ τήν ἄλωση χρόνους, καθόσον εἶναι γνωστό καί μεμαρτυρημένο, δύο φορές ἀξιώθηκαν νά καθαγιασούν Ἅγιο Μύρο οἱ ἀοίδημοι Πατριάρχες Ἀθηναγόρας ὁ Α΄ (1951, 1960) καί Δημήτριος ὁ Α΄ (1973, 1983), ἐνῶ τρεῖς φορές μόνον Ἰωακείμ ὁ Γ΄ (1879, 1903, 1912). Ἐφέτος καί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ὁ Α΄ θά τελέσει, κατ' εὐδοκία Θεοῦ, γιά τρίτη φορά τόν καθαγιασμό τοῦ Ἁγίου Μύρου (1992, 2002, 2012).

Ἐφέτος ὁ Μητροπολίτης Προύσσης κ. Ἐλπιδοφόρος ὡς ὁ νέος Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Χάλκης ἀφιέρωσε τὴν ἔκδοση τοῦ πρώτου «Ἐγκολπίου Ἡμερολογίου» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Χάλκης στό Ἅγιο Μύρο, γράφοντας θεοπνεύστως καὶ ποιητικῶς: «Μύρον σοι Χριστέ ἐκκενωθέν ὑπάρχεις. Μύρον τό σεπτόν σοι καὶ καθαγιάζεις. Τῷ Πνεύματι Σου τῷ Παναγίῳ Λόγε. Καί πάντας ἡμᾶς τῇ μετοχῇ τῇ τούτου... Δεόμενοι οὖν παθῶν τῶν ἀκαθάρτων τὴν δυσσομίαν ἡμῶν ἔλασον πᾶσαν».

Κατακλείοντες αὐτὴ τὴν εὐλαβικὴ ἀφιερωματικὴ γραφὴ περὶ τῆς παρασκευῆς καὶ ἐψήσεως τῆς νέας ποσότητος τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἁγίου Μύρου, δημοσιεύουμε μία τῶν πλέον γλαφυρῶν Θεοπνεύστων εὐχῶν, πού ἀναγινώσκεται κατὰ τὸν καθαγιασμό τοῦ Ἁγίου Μύρου ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ὁ Θεός, ὁ Μέγας καὶ Χριστός, ὁ ὑπὸ πάσης τῆς κτίσεως προσκυνούμενος, ἡ τῆς σοφίας πηγὴ καὶ τῆς ἀγαθότητος ἄβυσσος, τό τῆς εὐσπλαχνίας ἀπεριόριστον πέλαγος. Αὐτός, Φιλάνθρωπε Δέσποτα, ὁ τῶν αἰωνίων καὶ θαυμασίων Θεός, ὃν οὐδεὶς ἐννοῶν ἰσχύει καταλαβέσθαι. Ἐπίβλεπον καὶ εἰσάκουσον ἡμῶν, τῶν δούλων Σου. Σέ ἱκετεύομεν καὶ Σέ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα. Κατάπεμψον τό Ἅγιόν Σου Πνεῦμα καὶ ἀγίασον τόν Μύρον τοῦτο. Καὶ ποιήσον αὐτό Μύρον ἀγαλλιάσεως Πνεύματος Ἁγίου, Μύρον ἀναγεννήσεως, ἀγιασμοῦ χρίσμα. Βασιλικόν ἔνδυμα, θώρακα δυνάμεως, εἰς ἀποτροπὴν πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας, σφραγίδα ἀνεπιβούλευτον, ἀγαλλίαμα καρδίας, εὐφροσύνην αἰώνιον. Ἴνα οἱ ἐκ τούτου χριόμενοι ἐκλάμποντες, ὡς οἱ φωστῆρες τοῦ Οὐρανοῦ τῇ φαιδρότητι, μὴ ἔχοντες σπίλον ἢ ρυτίδα, καταδεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους ἀναπαύσεις, καὶ δέξωνται τό βραβεῖον τῆς ἄνωθεν κλήσεως. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σύν τῷ Παναγίῳ καὶ Ἀγαθῷ καὶ Ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν Αἰώνων. Ἀμήν».

#### Βιβλιογραφία:

- Παναγιώτου Ν. Τρεμπέλα, Δογματικὴ, Τόμ. Γ', Ἀθῆναι 1979, σσ. 117-142.
- Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, Τό Ἅγιον Μύρον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, Ἔκδοση: «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀθήνα 1992.
- Ἐγκόλιον Ἡμερολόγιον 2012 τῆς Ἁγίας Τριάδος Χάλκης (Ἐπιμέλεια: Μητροπολίτης Προύσσης κ. Ἐλπιδοφόρος, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Χάλκης).